

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทยเนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลายธุรกิจ เช่น ธุรกิจโรงแรม-ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจร้านอาหาร ธุรกิจสายการบิน ธุรกิจขายของที่ระลึก เป็นต้น ซึ่งมีส่วนช่วยในการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับชุมชนและสร้างชื่อเสียงและโอกาสต่าง ๆ ให้กับประเทศทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมถึงมีส่วนช่วยกระตุ้นการลงทุน การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และการใช้จ่ายจากภาครัฐ โดยภาคท่องเที่ยวของไทยยังขยายตัวได้ดีต่อเนื่อง จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้นจาก 15.9 ล้านคนในปี 2553 เป็น 32.6 ล้านคนในปี 2559 และมีมูลค่าการส่งออกบริการท่องเที่ยวรวม 50 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2559 หรือประมาณร้อยละ 12.5 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ¹

สำหรับธุรกิจพักร้อนเป็นธุรกิจหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการท่องเที่ยว และเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้และสร้างอาชีพ ซึ่งธุรกิจที่พักร้อนมีหลากหลายประเภท ได้แก่ โรงแรม รีสอร์ท เกสต์เฮาส์ อพาร์ทเมนท์ โมเต็ล หอพัก แคมป์ เป็นต้น การที่นักท่องเที่ยวจะตัดสินใจเลือกที่พักแบบใดขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายๆ ด้าน เช่น การบริการ ความปลอดภัย รายได้ สถานที่ที่นักท่องเที่ยวต้องการเดินทางไป ปัจจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความต้องการที่พักที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นตามอัตราการเจริญเติบโตทางการท่องเที่ยวซึ่งพิจารณาได้จากนักท่องเที่ยวที่มีอัตราเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ธุรกิจโรงแรมมีการแข่งขันที่สูงขึ้น ประกอบกับในปัจจุบันมีธุรกิจที่พักเกิดขึ้นจำนวนมาก ทำให้ผู้เข้าพักมีตัวเลือกมากขึ้นและตอบสนองกับความต้องการมากที่สุด

อย่างไรก็ดี ในเรื่องของที่พักนั้น นักท่องเที่ยวต่างประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากยุโรปและสหรัฐอเมริกาไม่ได้ต้องการพักโรงแรมแบบเดิม แต่หันไปสนใจห้องพักแบบโฮสเทล

¹ ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2559). *รายงานภาวะเศรษฐกิจไทย ปี 2559*. กรุงเทพฯ : ธนาคารแห่งประเทศไทย. หน้า 19.

(Hoshtel)² กล่าวคือ เป็นที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวในราคาประหยัดที่มีเพียงสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน ได้แก่ เตียงนอน และที่เก็บของ ส่วนมากจะมีลักษณะคล้ายหอพัก มีเตียงสองชั้นหลายๆเตียงในห้องเดียวกัน สามารถรองรับผู้เข้าพักได้ตั้งแต่ 4,6,8 ไป จนถึง 12 คนต่อห้อง ทั้งนี้ การเลือกพักโรงแรมแบบของคนรุ่นใหม่และเป็นแนว โนม์ของรูปแบบธุรกิจสมัยใหม่ที่เรียกว่า “สังคมเศรษฐกิจแบบแบ่งปัน (Sharing Economy) ” ทำให้เกิดธุรกิจใหม่ที่เรียกว่า “Start up” คือกิจการที่ตั้งขึ้นเพื่อค้นหาโมเดลธุรกิจ (Business model) ที่ทำซ้ำได้ (Repeatable) และขยายตัวได้ (Scalable)

ทั้งนี้ ในบรรดาธุรกิจห้องพักแบบที่มีคนท้องถิ่นเป็นเจ้าของ หรือที่รู้จักกันดีในชื่อว่า “AIRBNB (Air Bed and Breakfast)” ซึ่งเป็นธุรกิจ Start up ประเภทหนึ่งซึ่งก่อตั้งขึ้นในปี 2008 ในซานฟรานซิสโก โดย Brian Chesky และ Joe Gebbia โดยจุดเริ่มต้นของ AIR BNB เกิดจากการที่ Brian และ Joe นำเอาห้องอพาร์ทเมนท์ของตัวเองออกมาให้ผู้เดินทางมาชมงาน Art Exhibition เนื่องจากในขณะนั้นมีผู้เดินทางมาชมงานเป็นจำนวนมากทำให้ทุกโรงแรมถูกจองเต็มหมด ทั้งคู่จึงเกิดไอเดียเป็นการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวมาเช่าห้องพักในบ้านของตนเอง โดยการให้บริการที่พักรวมลักษณะนี้เป็นอีกหนึ่งทางเลือกของนักท่องเที่ยวโดยเป็นการจับกลุ่มนักท่องเที่ยวแบบใหม่ซึ่งมีตัวเลือกที่หลากหลายมากขึ้นทั้งการออกแบบ ตกแต่งในลักษณะแปลกใหม่ต่างจากการเข้าพักโรงแรม และยังมีบริการอาหารเช้าแบบโฮมเมด นักท่องเที่ยวจะได้มารับประทานอาหารที่บ้านของโฮสต์ หรือโฮสต์จะทำตัวเป็นไกด์นำไปชิมอาหารในท้องถิ่น ความแตกต่างระหว่าง AIRBNB กับโรงแรมทั่วไป คือ นักท่องเที่ยวจะได้พักอาศัยกับคนท้องถิ่น พุดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทานอาหารร่วมกัน รับประทานอาหารที่อบอุ่นเสมือนอยู่บ้านตัวเอง และได้เรียนรู้วัฒนธรรมจากเจ้าของท้องถิ่นในราคาที่สมเหตุสมผล จึงทำให้ AIRBNB ได้รับความนิยมจากนักเดินทางที่เป็นคนยุคใหม่ที่ได้ในสิ่งที่โรงแรมหรูๆ ไม่มีให้บริการ³

สำหรับ ประเทศไทยได้มีผู้นำเอาบ้านพัก คอนโดมีเนียม ตึกแถวหรืออาคารพาณิชย์ต่างๆ มาทำธุรกิจเพื่อให้บริการที่พักรายวันเพื่อตอบสนองต่อความเจริญเติบโตต่อธุรกิจท่องเที่ยวและต่อนักท่องเที่ยวที่ต้องการที่พักชั่วคราวในราคาที่ไม่แพงและอยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยว ทั้งนี้ ไม่ว่าจะผู้ให้บริการที่พักรายวันจะได้เป็นคู่สัญญากับ AIR BNB หรือไม่ก็ตาม แต่การดำเนินธุรกิจในลักษณะดังกล่าวมีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ.2547 รวมทั้งกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจ โรงแรม พ.ศ. 2551 และพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

² Dsignsomething. (2016). *รู้จักโฮสเทล-ที่พักคู่ใจ*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://dsignsomething.com/2016/07/07/รู้จักโฮสเทล-ที่พักคู่ใจ/>. [2560, มกราคม 15].

³ Komkid. (2015). *มาทำความรู้จัก Airbnb สตาร์ทอัพการแบ่งปันที่พักชื่อดัง*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://startitup.in.th/introducing-airbnb-startup/>. [2560, มกราคม 30].

พ.ศ.2522 รวมทั้งกฎกระทรวงกำหนดลักษณะอาคารประเภทอื่นที่ใช้ประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ.2559

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ.2547 มาตรา 4 ได้ให้ความหมายของคำว่า “โรงแรม” หมายถึง สถานที่พักที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการธุรกิจเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราว สำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใด โดยมีค่าตอบแทน และได้ยกเว้นสถานที่พักไม่เป็นโรงแรมไว้ 3 ลักษณะ คือ

(1) สถานที่พักของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจองค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือเพื่อการกุศล หรือการศึกษา ที่มีใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน สถานที่พักประเภทนี้หากพบว่ามีกำไรหรือกำไรมาแบ่งปันกันเมื่อไหร่ก็ถือว่าเป็น โรงแรม

(2) สถานที่พักที่คิดค่าบริการเป็นรายเดือนขึ้นไป การยกเว้นตาม (2) นี้ หากคิดค่าบริการต่ำกว่ารายเดือนลงมา เช่น รายสัปดาห์ รายวัน รายชั่วโมง หรือคิดค่าบริการปนกันทั้งรายเดือนและต่ำกว่ารายเดือนในส่วนที่ต่ำกว่ารายเดือนจะเข้าลักษณะถือว่าเป็น โรงแรมต้องขออนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรมตามกฎหมาย

(3) สถานที่พักอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง กฎหมายให้อำนาจรัฐมนตรีที่จะกำหนดยกเว้นสถานที่พักประเภทใดบ้างไม่ให้เป็น โรงแรมตามกฎหมาย โดยจะต้องออกเป็นกฎกระทรวงเท่านั้น

เห็นได้ว่าการทำธุรกิจที่พักรายวันส่วนหนึ่งเป็นธุรกิจที่มีลักษณะของ โรงแรมซึ่งจะต้องได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ.2547 และมาตรฐานความปลอดภัยของอาคารที่สามารถขออนุญาตประกอบธุรกิจ โรงแรมตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 รวมทั้งกฎกระทรวงกำหนดลักษณะอาคารประเภทอื่นที่ใช้ประกอบธุรกิจ โรงแรม พ.ศ. 2559 ซึ่งกฎหมายทั้งสองฉบับมุ่งคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของผู้เข้าพักรวมทั้งรักษาความสงบเรียบร้อยอีกด้วย ทั้งนี้ จะเห็นได้หากเป็นการประกอบธุรกิจให้บริการที่พักรายวันในลักษณะที่ไม่เข้าข่ายเป็น โรงแรมปัจจุบันยังไม่มีมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมกำกับดังเช่น การประกอบธุรกิจโรงแรม ดังเช่นในเรื่องดังต่อไปนี้

1) การขาดมาตรการเรื่องทะเบียนผู้พัก กล่าวคือ ทะเบียนผู้พักเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันความปลอดภัยในที่พักแรมได้ เพราะทำให้ผู้จัดการทราบถึงประวัติ เพศ อายุ และภูมิฐานะของนักท่องเที่ยวและอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการจับกุมนักท่องเที่ยวที่กระทำผิดอาญาเพื่อป้องกันไม่ให้นักท่องเที่ยวผู้อื่นตกเป็นเหยื่อรายต่อไป

2) การขาดมาตรการเรื่องผู้จัดการธุรกิจที่พักรายวัน ตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ.2547 มาตรา 30 และมาตรา 33 ที่กำหนดให้มีผู้จัดการ โรงแรม จึงพบปัญหาว่าผู้ดูแลธุรกิจที่พัก

รายวัน มักเป็นบุคคลใดก็ได้ ซึ่งไม่ได้ผ่านการฝึกอบรมวิชาการบริหารจัดการ โรงแรมตามหลักสูตร ที่คณะกรรมการส่งเสริม และกำกับธุรกิจ โรงแรมรับรองไว้ ทำให้ไม่มีความรู้ ความเข้าใจในปัญหา และการบริหารจัดการความปลอดภัยภายในที่พักแรม

3) การขาดมาตรการเรื่องหน้าที่ใช้ความระมัดระวังสอดส่องของผู้จัดการธุรกิจ ให้บริการที่พักรายวัน ตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ.2547 มาตรา 38 (1) (2) และมาตรา 39 (3) ย่อมทำให้ผู้ดูแลธุรกิจให้บริการที่พักรายวันที่ไม่เข้าลักษณะเป็น โรงแรมไม่มีหน้าที่ต้องสอดส่อง ดูแลความปลอดภัย หรือแจ้งต่อเจ้าหน้าที่รัฐให้ทราบถึงความผิดปกติที่เกิดขึ้นภายในที่พัก

4) การขาดมาตรการป้องกันอัคคีภัย จะเห็นได้ว่าธุรกิจให้บริการที่พักรายวันมักจะไม่ มีการติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัย รวมถึงไม่ได้ติดตั้งแผนผังแสดงทางหนีไฟ ป้ายทางออกฉุกเฉิน และคำแนะนำพื้นฐานในการป้องกันตนเองจากอัคคีภัยภายในห้องพักซึ่งเกิด จากการที่ธุรกิจดังกล่าวไม่ได้ได้อยู่ภายใต้บังคับของมาตรา 34 (5) และ (8) และกฎกระทรวงกำหนด ประเภท และหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจ โรงแรม พ.ศ. 2551 ข้อ 12 และข้อ 13 ที่กำหนด หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการติดตั้งแผนผังแสดงทางหนีไฟ เครื่องดับเพลิง และระบบสัญญาณเตือนเพลิง ใหม้

5) การขาดมาตรการป้องกันอันตรายจากอาคาร และสิ่งปลูกสร้าง กล่าวคือธุรกิจ ให้บริการที่พักรายวันอื่น ๆ ที่ไม่ใช่โรงแรมไม่อยู่ภายใต้บังคับมาตรา 34 (8) ที่จะต้องสร้างที่พัก ให้มีสภาพมั่นคงแข็งแรง

6) การขาดมาตรการกำหนดระบบรักษาความปลอดภัย กล่าวคือ ไม่มีกฎหมายกำหนด บุคคลที่เป็นผู้เก็บรักษากุญแจสำรองของห้องพัก (Master key) ซึ่งทำให้พบว่าแม่บ้าน คนเฝ้าเวรยาม หรือบริกรล้วนแต่ได้รับความไว้วางใจให้ครอบครองกุญแจสำรองของห้องพักทุกห้องได้ ซึ่งอาจทำ ให้เกิดเหตุลักทรัพย์ ข่มขืน ทำอนาจารนักท่องเที่ยว หรือนำกุญแจไปให้นักกลางนอกอีกทอดหนึ่ง เพื่อเข้ามาทำอันตรายต่อนักท่องเที่ยวหรือผู้เข้าพักได้

7) ด้านความสะอาดและสุขอนามัยภายในที่พัก เมื่อธุรกิจให้บริการที่พักรายวันมิได้มี มาตรการดูแลรักษาความสะอาดด้านสุขลักษณะ และอนามัยดังเช่นกิจการ โรงแรม ซึ่งพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ.2547 มาตรา 34 (7) กำหนดให้ดูแลรักษาความสะอาดด้าน สุขลักษณะและอนามัยของ โรงแรมให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขและคำสั่งของเจ้า พนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุข จึงอาจเป็นปัญหาว่าธุรกิจให้บริการที่พักรายวันอาจ ไม่ทำความสะอาด หมอน มุ้ง ปลอกหมอน ผ้าปูที่นอน ทำให้เกิดเชื้อรา โรคผิวหนัง หรือเกิดการ แพร่ระบาดของตัวเรื้อดซึ่งหากถูกกัดจะทำให้เกิดผื่นคัน และอาจเป็นพาหะของโรคไวรัสตับอักเสบ ุได้

ทั้งนี้ แม้ว่าตามหลักระบบเศรษฐกิจการค้าเสรีควรปล่อยให้ธุรกิจให้บริการที่พักรายวันเป็นไปตามกลไกของตลาด โดยมีการแข่งขันระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจเป็นสำคัญ แต่อย่างไรก็ดี ธุรกิจให้บริการที่พักรายวันมีความเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวหรือผู้เข้าพัก รวมถึงความมั่นคงปลอดภัยในอาคารหรือความสงบเรียบร้อยในสังคม และที่อยู่อาศัยในกรณีที่เป็นคอนโดมิเนียม รวมถึงการต่อต้านจากกลุ่มธุรกิจโรงแรมที่ต้องมีการลงทุนและปฏิบัติตามกฎหมายต่างๆ ที่ผู้ให้บริการที่พักรายวันมาแข่งธุรกิจให้บริการที่พัก ดังจะเห็นได้ว่าการประกอบธุรกิจโรงแรมที่ไม่มีใบอนุญาตประกอบการเพิ่มขึ้นจำนวนมาก รวมถึงอพาร์ทเมนต์ คอนโดมิเนียมให้เช่ารายวัน ซึ่งเข้าข่ายธุรกิจโรงแรมผิดกฎหมาย จึงต้องเร่งแก้ปัญหา เพราะส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยว สภาพปัญหาดังกล่าวนี้ก็ได้เกิดขึ้นแล้วในต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นประเทศสหรัฐอเมริกา ยุโรป และญี่ปุ่น ซึ่งได้พยายามแก้ไขปัญหาคด้วยการออกกฎหมายหรือเทศบัญญัติเพื่อให้สามารถควบคุมกำกับธุรกิจให้บริการที่พักรายวัน เช่น ประเทศญี่ปุ่นรัฐบาลได้เสนอกฎหมาย *Minpaku* (民泊) Law ซึ่งสภาไดเอตของญี่ปุ่นได้ผ่านเป็นกฎหมายเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2017 ในขณะที่เมืองโอซาก้าได้มีเทศบัญญัติการให้บริการที่พักแก่เอกชน (Private Accommodations Ordinance 民泊条例) ซึ่งมีผลบังคับในปี 2016

ดังนั้น ผู้เขียนจึงมีความสนใจในการศึกษาปัญหากฎหมายประกอบธุรกิจให้บริการที่พักรายวันแก่นักท่องเที่ยว เนื่องจากในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่ครอบคลุมถึงปัญหาดังกล่าวอย่างชัดเจน จึงทำการศึกษาเพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อนำไปสู่การตรากฎหมายเพื่อการประกอบธุรกิจให้บริการที่พักรายวันแก่นักท่องเที่ยวอย่างเหมาะสมกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาแนวความคิดเกี่ยวกับสังคมเศรษฐกิจแบบแบ่งปัน มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจที่มีลักษณะให้บริการในลักษณะโรงแรม และมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภค

1.2.2 เพื่อศึกษาปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจให้บริการที่พักรายวันแก่นักท่องเที่ยวของไทยและต่างประเทศ

1.2.3 เพื่อหาแนวทางในการกำหนดกฎหมายที่เหมาะสมสำหรับการประกอบธุรกิจให้บริการที่พักรายวันแก่นักท่องเที่ยว

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

แม้ว่าการประกอบธุรกิจให้บริการที่พักรายวันจะมีลักษณะเช่นเดียวกับธุรกิจโรงแรมตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ.2547 ทั้งนี้ รัฐได้ใช้กฎหมายดังกล่าวเพื่อประกอบธุรกิจให้บริการที่พักรายวันซึ่งไม่สอดคล้องกับสถานการณ์การส่งเสริมธุรกิจท่องเที่ยวในปัจจุบันเพราะเหตุปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายควบคุมกำกับดูแลการให้บริการที่พักรายวันที่ไม่เข้าลักษณะ โรงแรมไว้โดยเฉพาะ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องตราพระราชบัญญัติว่าด้วยการประกอบธุรกิจให้บริการที่พักรายวันที่ไม่เข้าข่ายลักษณะ โรงแรม โดยกำหนดบทบัญญัติควบคุมการให้บริการที่พักรายวันที่ไม่เข้าลักษณะ โรงแรมไว้เป็นการเฉพาะเพื่อแก้ปัญหาการลักลอบทำธุรกิจที่พักรายวันอย่างผิดกฎหมาย โดยควรต้องจัดให้มีการกำกับดูแลในเรื่องของการลงทะเบียนขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจจากนายทะเบียน และมีการลงทะเบียนผู้เข้าพัก อย่างเป็นระบบ รวมทั้งมีมาตรการรักษาความปลอดภัยอย่างเพียงพอด้วย

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

รายงานศึกษานี้เป็นการศึกษาหลักการ แนวคิด และกลไกในการที่รัฐจะต้องเข้ามาทำการประกอบธุรกิจให้บริการที่พักรายวัน โดยจะทำการศึกษาถึงสภาพปัญหาธุรกิจให้บริการที่พักรายวันในลักษณะว่าก่อให้เกิดผลเสียต่อภาครัฐและเอกชนอย่างไร และทำการศึกษากฎหมายประกอบธุรกิจให้บริการที่พักรายวันของต่างประเทศ เพื่อหาแนวทางพัฒนากฎหมายที่เหมาะสมและเป็นไปได้โดยคำนึงถึงสภาพสังคมเศรษฐกิจของประเทศไทยด้วย

1.5 วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้ใช้วิธีดำเนินการศึกษาวิจัยเอกสาร โดยรวบรวมข้อมูลจาก กฎหมายพระราชบัญญัติ หนังสือกฎหมาย บทความวิทยานิพนธ์และวารสารทางกฎหมายต่างๆทั้งที่เป็นภาษาไทยและต่างประเทศ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปปัญหาในการวิจัยเพื่อหาแนวทางเสนอแนะต่อไป

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทำให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับแนวความคิดสังคมเศรษฐกิจแบบแบ่งปัน มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจที่มีลักษณะให้บริการในลักษณะ โรงแรม และมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภค

1.6.2 ทำให้ได้เข้าใจปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจให้บริการที่พักรายวันแก่นักท่องเที่ยวของประเทศไทยและต่างประเทศ

1.6.3 ทำให้ได้แนวทางในการกำหนดกฎหมายที่เหมาะสมสำหรับการประกอบธุรกิจให้บริการที่พักรายวันแก่นักท่องเที่ยว